บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ส่วนการคลัง สำนักงานอธิการบดี **โทร.** ๑๕๖๒๖
ที่ อว. ๘๗๐๒.๔ /๑๔๖ **วันที่** ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
เรื่อง แนวปฏิบัติในการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรณีจ่ายเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

เรียน หัวหน้าส่วนงาน / หน่วยงาน

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เข้าตรวจสอบรายงานการเงินของมหาวิทยาลัย มีข้อทักท้วงเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าตอบแทน จากเงินอุดหนุนโครงการวิจัย ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย สำหรับเงินได้บุคคลธรรมดา นั้น ในการนี้ เพื่อให้ดำเนินการถูกต้องเป็นไปตามประมวลรัษฎากร จึงขอให้ส่วนงานหรือหน่วยงานที่มีการจ่ายเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ดำเนินการหักภาษี ณ ที่จ่าย ดังนี้

๑. เงินทุนวิจัยส่วนที่จ่ายเป็น ค่าตอบแทน

(๑) กรณีผู้รับทุนวิจัยเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนประจำจากมหาวิทยาลัยอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นผู้รับทุนคนเดียวหรือหลายคนที่เข้าทำสัญญาเป็นผู้รับทุนวิจัย โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จ่ายเงินทุนวิจัยให้แก่ผู้รับทุนวิจัย ซึ่งอาจจ่ายครั้งเดียวหรือจ่ายเป็นงวดๆ ค่าตอบแทนที่ได้รับเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๑) แห่งประมวลรัษฎากร หักภาษี ณ ที่จ่าย อัตราร้อยละ ๑๐

(๒) กรณีผู้รับทุนวิจัยมิใช่บุคลากรของมหาวิทยาลัย เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจะเข้าลักษณะเป็นเงินได้ เนื่องจากการรับทำงานให้ ตามมาตรา ๔๐(๒) แห่งประมวลรัษฎากร หักภาษี ณ ที่จ่าย อัตราร้อยละ ๑๐

(๓) กรณีผู้รับทุนวิจัยมิใช่บุคลากรของมหาวิทยาลัย และได้ทำการวิจัยร่วมกับบุคคลอื่น หรือลูกจ้างหรือมีสำนักงาน และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจำนวนมาก เงินได้ที่ได้รับเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐(๘) แห่งประมวลรัษฎากร หักภาษี ณ ที่จ่าย อัตราร้อยละ ๑

๒. การเบิกเงินทุนอุดหนุนวิจัย ให้ทำใบเบิกเงินสำหรับรายการที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย แยกต่างหากจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอื่นๆ ที่ไม่ต้องหักภาษี นอกจากเอกสารอื่นที่ใช้ประกอบการเบิกจ่าย ให้แนบ รายละเอียดงบประมาณทุนอุดหนุนวิจัยจำแนกตามงวดการจ่ายเงิน ประกอบการเบิกจ่ายเงินทุกครั้ง

๓. ใบรับรองหักภาษี ณ ที่จ่าย ผู้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย จะได้รับทุกครั้งที่ถูกหักภาษี ฯ ให้ผู้ถูกหักภาษีนำไปรวมเป็นรายได้พึงประเมินเพื่อคำนวณภาษี ณ วันสิ้นปี ส่งกรมสรรพากรต่อไป

๔. กรณีผู้รับทุนวิจัยขอคืนทุนอุดหนุนการวิจัย

หากเงินทุนวิจัยส่วนที่เป็นเงินค่าตอบแทนของตัวผู้รับทุนวิจัย ซึ่งเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้รับทุนวิจัย หากมีการเลิกสัญญาเป็นเหตุให้มีการคืนเงินค่าตอบแทนดังกล่าว และผู้รับทุนวิจัยได้คืนเงินดังกล่าวให้แก่มหาวิทยาลัยแล้วจึงเป็นกรณีที่ผู้รับทำวิจัยถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ไว้เป็นจำนวนเกินกว่าที่ควรต้องเสีย ผู้รับทุนวิจัยมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษีได้ภายในกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งปีซึ่งได้ถูกหักภาษีเกินไป ตามมาตรา ๖๓ แห่งประมวลรัษฎากร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแนวปฏิบัติข้างต้น

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อหารือกรมสรรพากร
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

เลขที่หนังสือ	: ๐๗๐๒/๕๙๗๗
วันที่	: ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑
เรื่อง	: ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีเงินทุนอุดหนุนการวิจัย
ข้อกฎหมาย	: มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร
เลขตู้	: ๘๑/๔๐๗๓๑

.....ข้อหารือ.....

มหาวิทยาลัย ฯ ได้หารือเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีเงินทุนอุดหนุนการวิจัย มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยฯ ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดเทคโนโลยีทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู โดยได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณ แผ่นดินและเงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและค่าบริการของมหาวิทยาลัยฯ

๒. มหาวิทยาลัยฯ กำหนดให้อาจารย์ นักวิจัยและบุคลากรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยฯ สามารถเสนอขอสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัย เพื่อดำเนินโครงการวิจัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยการเบิกจ่ายเงินทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย ฯ ว่าด้วยทุนอุดหนุนการวิจัย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเบิกจ่ายทุนอุดหนุนการวิจัย ให้ผู้รับทุนเสนอแผนการวิจัยและแผนการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณที่ได้รับ โดยแยกประเภทรายจ่ายและอัตราค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

ก. งบดำเนินการให้จ่ายเป็นสามงวด

(๑) งวดที่หนึ่ง จำนวนร้อยละหกสิบของทุนอุดหนุนการวิจัยที่ได้รับอนุมัติ จ่ายเมื่อโครงการวิจัยได้รับอนุมัติและทำสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัยกับมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

(๒) งวดที่สอง จำนวนร้อยละยี่สิบของทุนอุดหนุนการวิจัยที่ได้รับอนุมัติ จ่ายเมื่อผู้รับทุนเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วและรายงานความก้าวหน้า

(๓) งวดที่สาม จำนวนร้อยละยี่สิบของทุนอุดหนุนการวิจัยที่ได้รับอนุมัติ จ่ายเมื่อผู้รับทุนส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจรับจากคณะกรรมการประเมินผลงานวิจัยและแผ่นบันทึกข้อมูล ให้สถาบันวิจัยและพัฒนาตามจำนวนที่กำหนดในสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย พร้อมรายงานสรุปค่าใช้จ่าย และคืนครุภัณฑ์ที่ได้จัดซื้อจากเงินอุดหนุนการวิจัยแล้ว

ข. งบลงทุน (ครุภัณฑ์) ให้จ่ายเต็มจำนวนในคราวเดียวกับงบดำเนินการในงวดที่หนึ่ง

กรณีรับเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจากหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย และหน่วยงานนั้นได้โอนเงินมาให้มหาวิทยาลัยดำเนินการจ่ายให้ผู้รับทุน ให้ผู้รับทุนทำการเบิกจ่ายตามงวดเงินของหน่วยงานผู้ให้ทุนกำหนด”

๓. มหาวิทยาลัยฯ เห็นว่า การจ่ายเงินให้แก่ผู้รับทุนในแต่ละงวดถือเป็นการจ่ายทุนวิจัยสำรองจ่ายล่วงหน้าเป็นการมอบให้ผู้รับทุน นำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวิจัยแทนมหาวิทยาลัยฯ โดยงวดสุดท้ายผู้รับทุนต้องทำสรุปค่าใช้จ่ายพร้อมส่งคืนครุภัณฑ์ (ถ้ามี) ให้มหาวิทยาลัยฯ และหากมีงบประมาณเหลือจ่ายให้ผู้รับทุนนำส่งคืนมหาวิทยาลัยฯ ตามประกาศมหาวิทยาลัย ฯ

๔. งบประมาณของโครงการวิจัย จำแนกออกเป็น ๓ ส่วน คือ

๔.๑ งบบุคลากร ได้แก่ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าจ้างผู้ช่วยนักวิจัย

๔.๒ งบดำเนินการ ได้แก่ ค่าตอบแทน (เช่น ค่าตอบแทนคณะผู้วิจัย ค่าตอบแทนที่ปรึกษา ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าตอบแทนกลุ่มตัวอย่าง ค่าตอบแทนผู้ให้ข้อมูล เป็นต้น) ค่าใช้สอย (เช่น ค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม เป็นต้น) ค่าวัสดุ ค่าธรรมเนียมอุดหนุน สถาบัน ค่าสาธารณูปโภค

๔.๓ งบลงทุน ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์ ค่าสิ่งก่อสร้าง

๕. มหาวิทยาลัยฯ ขอหารือดังนี้

๕.๑ ทุนวิจัยตาม ๔. เป็นเงินได้พึงประเมินของผู้รับทุนหรือไม่ หากเป็นจะถือเป็นเงินได้ พึงประเมินประเภทใด

๕.๒ กรณีมีผู้รับทุนวิจัยในโครงการมากกว่า ๑ คน โดยได้กำหนดสัดส่วนความรับผิด ของผู้ร่วมวิจัยในข้อเสนอโครงการวิจัย และในสัญญาได้ระบุจำนวนผู้ร่วมวิจัย แต่ละคนจะต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้อย่างไร

๕.๓ หากทุนวิจัยเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้รับทุน จะมีแนวทางผ่อนปรนภาระภาษีอย่างไรได้หรือไม่ เพื่อเป็นการสนับสนุนการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติของรัฐบาล

๕.๔ กรณีผู้รับทุนวิจัยขอคืนทุนอุดหนุนการวิจัย ผู้รับทุนสามารถขอคืนภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายได้หรือไม่ และมหาวิทยาลัยฯ สามารถดำเนินการแทนผู้รับทุนได้หรือไม่ อย่างไร

.....แนววินิจฉัย.....

๑. กรณีตามข้อเท็จจริง เงินทุนวิจัยส่วนที่เป็นเงิน<u>ค่าตอบแทน</u>ตัวผู้รับทุนวิจัย สามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

๑.๑ กรณีผู้รับทุนวิจัยเป็นลูกจ้างของมหาวิทยาลัยฯ ไม่ว่าจะมีลูกจ้างคนเดียวหรือหลายคน ที่เข้าทำสัญญาเป็นผู้รับทุนวิจัยกับมหาวิทยาลัยฯ เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจะเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ของผู้รับทุนวิจัยแต่ละคน

๑.๒ กรณีผู้รับทุนวิจัยมิใช่ลูกจ้างของมหาวิทยาลัยฯ เงินค่าตอบแทนที่ได้รับจะเข้าลักษณะเป็นเงินได้เนื่องจากการรับทำงานให้ ตามมาตรา ๔๐ (๒) แห่งประมวลรัษฎากร

๑.๓ กรณีผู้รับทุนวิจัยมิใช่ลูกจ้างของมหาวิทยาลัยฯ และได้ทำการวิจัยร่วมกับบุคคลอื่น หรือลูกจ้างหรือมีสำนักงาน และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจำนวนมาก เงินได้ที่ได้รับเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา ๔๐ (๘) แห่งประมวลรัษฎากร

๒. กรณีหากมหาวิทยาลัยฯ ได้จ่ายเงินทุนวิจัยส่วนที่เป็นงบบุคลากร งบดำเนินการอื่นๆ นอกจากค่าตอบแทนตัวผู้รับทุนวิจัย และงบลงทุน ให้แก่ผู้รับทุนวิจัย หากการจ่ายเงินทุนวิจัยในส่วนดังกล่าว <u>มีลักษณะเป็นการยืมเงินทดรองจ่าย</u> เงินดังกล่าวไม่ใช่เงินได้พึงประเมินของผู้รับทุนวิจัย มหาวิทยาลัยฯ ไม่มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย เมื่อมีการจ่ายเงินยืมทดรองจ่ายดังกล่าว โดยต้องมีข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นการยืมเงินทดรอง เช่น กรณีมหาวิทยาลัยฯ ได้สั่งซื้อครุภัณฑ์หรือสั่งจ้างโดยตรง แต่ให้ผู้รับทุนวิจัยยืมเงิน ทดรองไปจ่ายตามใบสั่งซื้อหรือสั่งจ้างนั้น ซึ่งผู้ขายสินค้าได้ออกหลักฐานใบเสร็จรับเงินในนามมหาวิทยาลัยฯ และมหาวิทยาลัยฯ มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๕๐ (๔) หรือมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร แล้วแต่กรณี และเมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยผู้รับทุนวิจัยได้คืนเงินทุนวิจัย วัสดุ อุปกรณ์ส่วนที่เหลือและครุภัณฑ์ให้แก่มหาวิทยาลัยฯ <u>เงินทุนวิจัยส่วนอื่นนอกจากค่าตอบแทนของผู้รับทุนวิจัยดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้รับทุนวิจัย</u>

๓. หากเงินทุนวิจัยที่ผู้รับทุนวิจัยได้รับไม่เข้าลักษณะตาม ๒. แต่เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้รับทุนวิจัย ปัจจุบันยังไม่มีนโยบายของรัฐบาลในการผ่อนปรนภาระภาษีในกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้รับทุนวิจัยจะต้องนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยแบ่งประเภทของเงินได้ในลักษณะเช่นเดียวกับ ๑.

๔. กรณีผู้รับทุนวิจัยขอคืนทุนอุดหนุนการวิจัย หากเงินทุนวิจัยส่วนที่เป็นเงินค่าตอบแทน ของตัวผู้รับทุนวิจัย หรือเงินทุนวิจัยส่วนที่ไม่เข้าลักษณะเป็นการยืมเงินทดรองจ่ายตาม ๒. ซึ่งเป็นเงินได้พึงประเมินของผู้รับทุนวิจัย หากมีการเลิกสัญญาเป็นเหตุให้มีการคืนเงินค่าตอบแทนดังกล่าว และหากผู้รับทุนวิจัยได้คืนเงินดังกล่าวให้แก่มหาวิทยาลัยฯ แล้ว จึงเป็นกรณีที่ผู้รับทำวิจัยถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายไว้ เป็นจำนวนเกินกว่าที่ควรต้องเสีย ผู้รับทุนวิจัยมีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนภาษีได้ภายในกำหนดเวลา ๓ ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งปีซึ่งได้ถูกหักภาษีเกินไป ตามมาตรา ๖๓ แห่งประมวลรัษฎากร

เลขที่หนังสือ	**: กค 0706/ก.00331**
วันที่	**: 23 กรกฎาคม 2546**
เรื่อง	**: ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีเงินได้ค่าตอบแทนของข้าราชการและบุคคลภายนอก**
ข้อกฎหมาย	**: มาตรา 40(1)(2)**
เลขตู้	**: 66/32577**

.....ข้อหารือ.....

มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัยต่าง ๆ จากแหล่งเงินภายนอกทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่มหาวิทยาลัยครั้งเดียว หรือหลายครั้งขึ้นอยู่กับโครงการวิจัยแต่ละโครงการ ซึ่งในการดำเนินการวิจัยจะมีการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่บุคคลภายนอกและบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ปฏิบัติงานในโครงการวิจัย มหาวิทยาลัยจึงขอทราบว่า การจ่ายเงิน ค่าตอบแทนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการวิจัยดังกล่าว ซึ่งอาจจ่ายครั้งเดียว หรือจ่ายเป็นงวด ๆ ให้แก่ ผู้รับที่เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยและบุคคลภายนอกหรือมีวิชาชีพอิสระ เช่น วิศวกร สถาปนิก มหาวิทยาลัยถือว่าเป็นการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร ถูกต้อง หรือไม่

.....แนววินิจฉัย.....

1. กรณีข้าราชการของมหาวิทยาลัย ได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนประจำจากมหาวิทยาลัย อยู่แล้ว และได้รับเงินค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานในโครงการวิจัยจากมหาวิทยาลัยอีก เงินค่าตอบแทน จากการปฏิบัติงานในโครงการวิจัยดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นเงินได้อันเนื่องมาจากการจ้างแรงงาน ตามมาตรา 40(1) แห่งประมวลรัษฎากร

2. กรณีมหาวิทยาลัยจ่ายเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานในโครงการวิจัย ให้แก่ บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย เข้าลักษณะเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่ได้ เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือรับทำงานให้ ตามมาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร

เลขที่หนังสือ	**: กค 0706/5915**
วันที่	**: 18 กรกฎาคม 2548**
เรื่อง	**: ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีการจ่ายค่าจ้างทำการวิจัย**
ข้อกฎหมาย	**: มาตรา 40(1)(2)(8), มาตรา 50(1), มาตรา 8 ทวิ แห่ง พ.ร.ฎ (ลงวันที่ 11) พ.ศ. 2502**
เลขตู้	**: 68/33492**

.....ข้อหารือ.....

องค์การของรัฐได้ว่าจ้าง คณะบุคคล และบุคคล ทำการวิจัยด้านสาธารณสุข และงาน ที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการแพทย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ระบบหลักประกันสุขภาพของประชากรตามนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยสัญญาจ้างระบุให้ผู้รับจ้างส่งรายงานผลการใช้จ่ายเงินหรือใบสำคัญค่าใช้จ่ายการวิจัยให้องค์การของรัฐ จึงขอทราบว่า กรณีต้องจ่ายเงินค่าจ้างตามสัญญาดังกล่าว ผู้ว่าจ้างซึ่งเป็นองค์การของรัฐมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายหรือไม่ในอัตราใด และในกรณีผู้รับจ้างต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้จะถือว่าเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) หรือมาตรา 40(2) หรือมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร หากต้องยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร การหักค่าใช้จ่ายจะสามารถหักได้ในอัตราใด

.....แนววินิจฉัย.....

1. เงินค่าตอบแทนการวิจัยที่บุคคลธรรมดาได้รับตามข้อเท็จจริงข้างต้น จะถือเป็น เงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(1) หรือมาตรา 40(2) หรือมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร นั้น ต้องพิจารณาเป็นรายกรณี ดังนี้

1.1 กรณีจะเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(1) แห่งประมวลรัษฎากร ต้องปรากฏว่าคู่สัญญามีความประสงค์จะผูกนิติสัมพันธ์กันอย่างนายจ้างกับลูกจ้าง

1.2 กรณีผู้รับจ้างวิจัยได้ทำการวิจัย และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาจ้าง เงินที่ได้รับเข้าลักษณะเป็นเงินได้เนื่องจากการรับทำงานให้ ตามมาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร

1.3 กรณีผู้รับจ้างได้ทำการวิจัยร่วมกับบุคคลอื่น หรือมีลูกจ้างหรือมีสำนักงาน และ มีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจำนวนมาก เงินได้ที่ได้รับเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งจะหักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควรตามมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดค่าใช้จ่ายที่ยอมให้หักจากเงินได้ พึงประเมิน (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502

2. ผู้ว่าจ้างเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 เข้าลักษณะเป็น “องค์การของรัฐบาล” ตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร หากตามสัญญาจ้างฯ ไม่ปรากฏว่าผู้รับจ้าง ได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นหรือมีลูกจ้างหรือมีสำนักงานและมีค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจำนวนมากแต่อย่างใด เงินที่ได้รับดังกล่าวจึงเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมิน เนื่องจากการรับทำงานให้ตามมาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้น เมื่อองค์การของรัฐบาลผู้ว่าจ้างจ่ายค่าจ้างทำการวิจัยด้านสาธารณสุขและงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการแพทย์ ให้ผู้รับจ้าง สปสช. มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(1) แห่งประมวลรัษฎากร

เลขที่หนังสือ	**:** กค 0811/1548
วันที่	: 20 กุมภาพันธ์ 2545
เรื่อง	: ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีการรับทุนอุดหนุนการวิจัย
ข้อกฎหมาย	: มาตรา 40(8), มาตรา 42(11), มาตรา 50(4)
เลขตู้	: 65/31268

.....ข้อหารือ.....

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคคลทั่วไปและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในกรณีสำนักงานฯ ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคคลทั่วไปหรือหน่วยงานภาคเอกชนจะมีการทำสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย (โครงการเดี่ยว) เมื่อสำนักงานฯ จ่ายเงินอุดหนุนการวิจัยตามสัญญา สำนักงานฯ จะหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายร้อยละ 1 ของเงินที่จ่ายในแต่ละงวด ในกรณีสำนักงานฯ ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่หน่วยงานภาครัฐ สำนักงานฯ ไม่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย นอกจากนี้ สำนักงานฯยังได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทแผนงานวิจัยหรือชุดโครงการวิจัยแก่หน่วยงานภาคเอกชนและบุคคลทั่วไป (หัวหน้าโครงการ) หรือหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไป โดยทำสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทแผนงานวิจัยหรือชุดโครงการวิจัยซึ่งมีหน่วยงานภาคเอกชนและบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานภาครัฐ และบุคคลทั่วไป เป็นผู้รับทุนร่วมกัน เมื่อสำนักงานฯ จ่ายเงินอุดหนุนการวิจัยตามสัญญาแก่ผู้ร่วมรับทุนที่ เป็นหน่วยงานภาคเอกชนและบุคคลทั่วไป สำนักงานฯ จะหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายร้อยละ 1 ดังนั้น จึงขอ ทราบว่ากรณีที่สำนักงานให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ผู้ร่วมรับทุนที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและบุคคลทั่วไป สำนักงานฯ มีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย หรือไม่ อัตราใด และมีวิธีการคำนวณอย่างไร

.....แนววินิจฉัย.....

เงินทุนอุดหนุนการวิจัยฯ ที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจ่ายให้แก่ผู้ร่วม รับทุนในลักษณะเหมาจ่ายโดยแบ่งจ่ายเป็นงวด ๆ ตามผลสำเร็จของงานที่กำหนดในสัญญา และ เงินทุนที่จ่ายถูกนำไปใช้จ่ายเป็นค่าอุปกรณ์และค่าวิเคราะห์ต่าง ๆ โดยผลงานวิจัยตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานฯ เงินทุนอุดหนุนดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่เข้าลักษณะเป็นรางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 42(11) แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีสำนักงานฯจ่ายเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ให้แก่ บุคคลธรรมดาและหน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้ร่วมรับทุนฯ อันเข้าลักษณะเป็นคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล สำนักงานฯ จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 1 ของยอดเงินที่จ่าย ตามมาตรา 50(4) แห่งประมวลรัษฎากร

เลขที่หนังสือ : กค 0811/2880
วันที่ : 11 เมษายน 2543
เรื่อง : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีขอยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่ได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัย
ข้อกฎหมาย : มาตรา 46, มาตรา 56
เลขตู้ : 63/29149

.....ข้อหารือ.....

นาย ส. ปฏิบัติราชการอยู่ที่ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย เรื่อง "การศึกษาระดับแคดเมียมและโครเมียมในเลือดและในปัสสาวะของกลุ่มคนสุขภาพแข็งแรงที่ไม่ได้ทำงานสัมผัสกับโลหะหนัก และกลุ่มคนที่ทำงานสัมผัสกับแคดเมียมและโครเมียม" จากสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยทำสัญญารับทุนศึกษาวิจัย เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2542 มีกำหนดเวลา 12 เดือน จำนวนทุนวิจัยเหมาจ่ายเป็นเงิน 273,000 บาท แบ่งจ่ายเงินเป็น 3 งวด ตามผลสำเร็จของงาน ดังนี้

งวดที่ 1 จำนวนเงิน 81,900 บาท
งวดที่ 2 จำนวนเงิน 136,500 บาท
งวดที่ 3 จำนวนเงิน 54,600 บาท

ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว นาย ส. เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย สำนักงานประกันสังคมได้สั่งจ่ายเงินทุนวิจัยในนามของ นาย ส. โดยได้จ่ายเงินงวดที่ 1 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2542 โครงการวิจัยดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม เพื่อหามาตรการป้องกันโรคจากการทำงานโดยเฉพาะ โดยกลุ่มผู้วิจัยมิได้รับเงินค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ส่วนตนใดๆทั้งสิ้น เงินวิจัยทั้งหมดที่ได้รับเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องมือและการวิเคราะห์ต่าง ๆ และผลงานการวิจัยตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานประกันสังคม ดังนั้น <u>เพื่อให้งานวิจัยดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย จึงขอให้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่ได้รับจากเงินทุนวิจัยดังกล่าว</u>

.....แนววินิจฉัย.....

1. การที่สำนักงานประกันสังคมทำสัญญาให้ทุนศึกษาวิจัย ในลักษณะเหมาจ่ายเป็นเงิน 273,000 บาท โดยแบ่งจ่ายเป็น 3 งวด ตามผลสำเร็จของงานที่กำหนดในสัญญา และเงินทุนที่จ่ายถูกนำไปใช้จ่ายสำหรับค่าเครื่องมือและการวิเคราะห์ต่าง ๆ โดยผลงานวิจัยตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานประกันสังคม เข้าลักษณะเป็นการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร การจ่ายเงินดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะเป็นรางวัลเพื่อการศึกษาหรือค้นคว้าในวิทยาการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 42 (11) แห่งประมวลรัษฎากร

2. เนื่องจากโครงการวิจัยดังกล่าว นาย ส. เป็นหัวหน้าโครงการ โดยมีบุคคลอื่นร่วมปฏิบัติงานวิจัยด้วยจึงถือว่าผู้ร่วมโครงการวิจัยเป็นคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ดังนั้น เงินทุนศึกษาวิจัยที่ได้รับจึงต้องนำไปเสียภาษีเงินได้ในนามของคณะบุคคล ตามมาตรา 56 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากรโดยให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร ตามมาตรา 46 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502